

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ**

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΕΣ

κυρία ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΦΑΝΗ

κυρία ΠΑΠΠΑ ΝΕΚΤΑΡΙΑ

ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

www.orion.edu.gr

A. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο δοθέν κείμενο αναλύεται η σημαίνουσα πολιτιστική προσφορά των αρχαιοελληνικών μνημείων καθώς και οι τρόποι εξοικείωσης του κοινού με αυτά. Τα μνημεία, επισημαίνει ο συγγραφέας, αποτελούν χώρους εναρμονισμένους με το δημοκρατικό πνεύμα, στους οποίους συντελούνταν η καλλιέργεια της ψυχής, ενώ καθώς διασώζονται μέχρι σήμερα, συνδέουν άρρηκτα το παρελθόν με το παρόν, ώστε αίτημα αποτελεί η οργανική ενσωμάτωση τους στη σύγχρονη πραγματικότητα. Αν και αναγνωρίζεται η επιβάρυνση που έχουν υποστεί, δυσχεραίνοντας το λειτουργικό τους προορισμό, ωστόσο οι δυσκολίες αυτές μπορούν να ξεπεραστούν μέσω της επικοινωνίας του κόσμου με τα μνημεία και της σύνδεσης του με τη κοινωνική πραγματικότητα. Παράλληλα, προτείνεται η σφαιρική καταγραφή τους, η συνεργασία των αρμοδίων και καταληκτικά η διενέργεια εκδηλώσεων με σκοπό την περιφρούρηση και ενεργητική προσέγγιση τους.

B1.

- α. → Σ
β. → Λ
γ. → Λ
δ. → Λ
ε. → Σ

B2. α) Η δοθείσα παράγραφος (η καταγραφή Αυτού του πλούτου) αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Αρχικά, εντοπίζεται αίτιο-αποτέλεσμα καθώς "η καταγραφή όλων των μνημείων" θα έχει ως αποτέλεσμα "συστηματικότερη διαχείριση αυτού του πλούτου". Ακόμα επισημαίνεται η μέθοδος της διαίρεσης καθώς η κεντρική έννοια που παρατίθεται ανάμεσα στις δύο παύλες, μνημεία (διαιρετέα έννοια) διακρίνεται σε επιμέρους που τη συναποτελούν (πηλίκον διαίρεσης).

β)

Πρώτα απ' όλα : **πρωταρχικά**

Παράλληλα: **ταυτόχρονα**

Εξάλλου: **άλλωστε**

B3 α)

εκτυλίσσεται	=	αναπτύσσεται/ ξετυλίγεται
κατάλοιπα	=	απομεινάρια
επιδίωξη	=	στόχος
προσέγγιση	=	προσπέλασης
ολοκληρωμένη	=	πλήρη

B3β)

Αναπτυσσόταν	≠	περιοριζόταν
Δράση	≠	παθητικότητα
Ερευνημένων	≠	ανεξερεύνητων
Γνωρίζουμε	≠	αγνοούμε
Ανάδειξης	≠	απόκρυψης

Γ. Αγαπητοί συνδημότες,

Ο δήμος μας ευαισθητοποιημένος σε θέματα που αφορούν την ιστορική ευθύνη όλων μας για τη διαφύλαξη και ανάδειξη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς διοργάνωσε σήμερα αυτή την ημερίδα με σκοπό να καταθέσουμε τις σκέψεις μας για το θέμα αυτό. Αξιοποιώντας την ευκαιρία που μου δίνεται, θα ήθελα και εγώ να διατυπώσω τις απόψεις μου σχετικά με την ανάγκη βιωματικής επαφής και ουσιαστικής συναναστροφής με τα μνημεία του τόπου μας, δημιουργήματα ανεκτίμητης ιστορικής και πολιτιστικής αξίας που αποτελούν ένυλες ζωντανές εκφράσεις του ελληνικού πολιτισμού.

Όπως όλοι άλλωστε θα συμφωνήσετε, τα μνημεία δεν αποτελούν απομεινάρια ενός κόσμου νεκρού, αλλά ακέραιη και ζωντανή παρουσία του αρχαίου κόσμου στον παρόν, ενώ είναι ανεκτίμητη η εκπαιδευτική και αισθητική τους προσφορά στον επισκέπτη εκείνον που επιδιώκει να συνάψει μια σχέση βαθύτερη και ουσιαστική με τα δημιουργήματα του παρελθόντος, να βαθύνει και να εμπλουτίσει με γνώση και εμπειρία τον εσωτερικό του κόσμο, να οδηγηθεί στην πνευματική μέθεξη και στην ψυχική ανάταση που προσφέρει η μύηση στο αρχαίο κάλλος.

Κρίνεται, επομένως, απαραίτητο να προσεγγίσει το ευρύ κοινό, τους αρχαιολογικούς χώρους και τους πολιτιστικούς θησαυρούς μας. Κι αυτό διότι με την επίσκεψη σε ιερούς χώρους και μνημεία με ιστορικό και πολιτιστικό ενδιαφέρον δίδεται η ευκαιρία στον επισκέπτη να ανοίξει έναν ενεργό διάλογο, να πετύχει την άμεση και θερμή επικοινωνία, τη συνομιλία με αισθητικά δημιουργήματα, εκφραστές της πολιτιστικής μας ιδιοπροσωπίας. Να πραγματοποιήσει ένα γοητευτικό ταξίδι στις ρίζες του παγκόσμιου πολιτισμού αλλά και να κατανοήσει βαθύτερα την πολιτιστική πορεία του ελληνισμού από τις απαρχές του πολιτισμού μας. Εξάλλου τα μνημεία αποτελούν αδιάψευστους μάρτυρες της μακραίωνης ιστορικής μας παρουσίας, αισθητοποιούν την ενότητα, ιχνογραφούν την πολιτιστική διαδρομή της εθνικής μας ομάδας, αποτελούν πιστοποιητικό ιστορικής επιβίωσης δημιουργώντας στους επισκέπτες μια αίσθηση ενότητας και ιστορικής συνέχειας που εξασφαλίζει εθνική αυτοσυνείδηση και συνακόλουθα ευθύνη, ενώ ωθεί στην αναζήτηση κοινών συμβόλων σφυρηλατώντας ισχυρούς συνεκτικούς δεσμούς και εξασφαλίζοντας την εθνική ενότητα και ομοψυχία.

Παράλληλα, γνωρίζοντας το ευρύ κοινό τους χώρους και τα μνημεία του παρελθόντος συνειδητοποιεί πως αυτά αποτελούν το υλικό ίχνος, το πνευματικό αποτύπωμα του λαού μας στο χώρο και το χρόνο. Είναι φορείς του πολιτισμού μας, αποκαλύπτουν τον πολυσύνθετο χαρακτήρα των τάσεων, των αισθητικών επιλογών, την ποικιλία των πολιτιστικών εκφάνσεων και επιπέδων της ελληνικής δημιουργίας, τις κοινωνικές, πολιτικές, θρησκευτικές αντιλήψεις του λαού στο ιστορικό γίγνεσθαι. Έτσι διατηρείται ζωντανός στη μνήμη και την ψυχή των ανθρώπων ο πολιτισμός των προγόνων, ενώ προσφέρεται γνώση και αισθητική εμπειρία με εποπτικό και βιωματικό χαρακτήρα. Οι δεκτικοί, επισκέπτες, επομένως, προβληματίζονται, διδάσκονται, βιώνουν πρωτόγνωρες συγκινήσεις, καλούνται να συνδέσουν το παρελθόν με το παρόν και μέσω αυτής της σύνδεσης να νιώσουν την προοπτική του μέλλοντος.

Παράλληλα διαμορφώνουν αισθητικό κριτήριο, καλλιεργούν την αίσθηση του μέτρου, της αρμονίας, της συμμετρίας αλλά και το σεβασμό προς το φυσικό περιβάλλον, καθώς τα μνημεία εναρμονίζονται πλήρως με το φυσικό χώρο.

Τέλος, επειδή δεν αποτελούν μόνον πηγή ιστορικής και καλλιτεχνικής γνώσης αλλά και δημιουργήματα αισθητικής αρτιότητας, υψηλής ποιότητας και

τεχνικής προκαλούν δέος και θαυμασμό για τα πολιτισμικά επιτεύγματα του ανθρώπινου γένους, εμπνέοντας εμπιστοσύνη στις ανθρώπινες δυνατότητες.

Για να επιτευχθεί ωστόσο η εξοικείωση του κοινού με τις αξίες του παρελθόντος, είναι αναγκαίο να δραστηριοποιηθούν αρμόδιοι φορείς ώστε να ενεργοποιήσουν το ενδιαφέρον των πολιτών για ενεργή εμπλοκή σε προγράμματα κοινωνικής συμμετοχής με στόχο την προβολή και διάσωση έργων του παρελθόντος που αποτελούν άφθαστα δείγματα υψηλής καλλιτεχνικής και πολιτιστικής έκφρασης. Προς αυτήν την κατεύθυνση μπορούν να δράσουν οι δήμοι και πολιτιστικοί σύλλογοι με τη διοργάνωση ημερίδων και πολιτιστικών εκδηλώσεων, ανοικτών στο ευρύ κοινό, αφιερωμένων στα ανεκτίμητα πολιτισμικά κεφάλαια του ελληνισμού

Αναγκαία δε, κρίνεται η ανάδειξη και γνωστοποίηση μνημείων άγνωστων στο ευρύ κοινό, όπως και η οργάνωση προγραμμάτων υιοθέτησης και προβολής από τους πολίτες μέσω εντύπων και ηλεκτρονικής παρουσίασης των μνημείων αυτών. Παράλληλα το Υπουργείο Παιδείας σε δυναμική σχέση επικοινωνίας και συνεργασίας με ευρύτερες ομάδες μπορεί να οργανώσει επιμορφωτικά προγράμματα αξιοποιώντας τις δυνατότητες που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία (διαδίκτυο, διαδραστικά συστήματα, εμπλουτισμένη πραγματικότητα, νέοι τρόποι εκφοράς της πληροφορίας). Τέλος Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και πνευματικοί άνθρωποι μπορούν να συστρατευθούν στην προσπάθεια προσέλκυσης του κοινού σε πολιτιστικές δραστηριότητες ευαισθητοποίησης των πολιτών και δημιουργικής οικειοποίησης της πολιτισμικής μας κληρονομιάς.

Ειδικότερα όσον αφορά τους νέους επιβάλλεται επαναπροσδιορισμός των παραδοσιακών εκπαιδευτικών μεθόδων σε θέματα επαφής τους με το παρελθόν και υιοθέτηση ενός νέου τρόπου διδακτικής προσέγγισης. Απαιτείται η αποδεσμευση της γνώσης των μνημείων από την καθαρά γνωσιοκεντρική και εξεταστική διαδικασία, η κριτική προσέγγιση της ιστορικής πραγματικότητας αλλά και η διδασκαλία της ιστορίας της τέχνης με εποικτικό τρόπο για τη βαθύτερη κατανόηση της ιστορικής και καλλιτεχνικής αξίας των μνημείων και την ενεργοποίηση της επιθυμίας για βιωματική συμμετοχή στις αισθητικές αξίες μέσω της μύησης στα μυστικά της αρχαίας και νεότερης ελληνικής δημιουργίας. Παράλληλα απαιτείται σύνδεση της γνώσης των μνημείων με ένα πλήθος συναφών μαθημάτων, γεωγραφίας, θρησκευτικών, λαογραφίας, μελέτης περιβάλλοντος, μαθηματικών, για την οργανική ενσωμάτωση των μνημείων στο παρόν.

Επιπλέον είναι αναγκαίο οργανωμένη και προετοιμασμένη μεθοδικά επίσκεψη των μαθητών σε αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία (διανομή βοηθητικών φυλλαδίων). Γιατί ο συνδυασμός ιστορικών γνώσεων και βιωματικής εμπειρίας μπορούν να κατευθύνουν το νεό στη προσωπική ανακάλυψη όρων και πληροφοριών που θα έχει τη μορφή μιας πνευματικής περιπέτειας, ενός πνευματικού παιγνιδιού με σκοπό, μέσω της αυτόβουλης εξερεύνησης του χώρου, τον εμπλουτισμό του με ιστορική γνώση και αισθητική εμπειρία.

Έτσι ο νέος καλείται σε μια ενεργητική συμμετοχική διαδικασία ώστε βλέπει και δε κοιτάζει, μαθαίνει και δε πληροφορείται απλώς, βιώνει και όχι μόνο διδάσκεται. Επιδιώκει λοιπόν τη θέαση με τα μάτια της ψυχής, την ψυχική βίωση των αξιών που τα μνημεία αντιπροσωπεύουν ώστε δραιοώνεται μια γνήσια βιωματική σχέση που προσφέρει υψηλές πνευματικές και ψυχικές απολαύσεις και διαμορφώνει έναν στενό και ισορροπημένο δεσμό με το παρελθόν.

Ευχαριστώ για το χρόνο σας.